

ГЕОРАФІЯ ТУРИЗМУ
Нікончук Н.В.

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ВИНОГРАДАРСТВА ТА ПЛОДООВОЧІВНИЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Д.В. Бабенко

«30 » 06 2021 р.

Гарант освітньої програми

С.І. Павлюк

«30 » 06 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ГЕОРАФІЯ ТУРИЗМУ»

Галузь знань
Спеціальність

24 Сфера обслуговування
242 Туризм

Освітньо-професійна програма

Освітньо-професійна програма
«Туризм» початкового рівня (короткий
цикл) вищої освіти

Освітній ступінь

Молодший бакалавр

Семестр

2 - Й

Форма здобуття освіти

(денна)

Викладачі

Нікончук Наталія Володимирівна,
канд. с.-г. наук, доцент,
nvnikonchuk@mnau.edu.ua

Розглянуто на засіданні кафедри виноградарства та плодоовочівництва.
Протокол № 9 від «10» червня 2021 року.

Нікончук Н.В.

Завідувач кафедри

Схвалено науково-методичною комісією факультету агротехнологій.

Протокол № 10 від «17» червня 2021 року.

Манушкіна Т. М.

Голова науково-методичної комісії

Схвалено на засіданні вченої ради факультету менеджменту.

Протокол № 11 від «30» червня 2021 року.

Шебаніна О. В.

Голова вченої ради

Миколаїв
2021

ГЕОРАФІЯ ТУРИЗМУ
Нікончук Н.В.

**1. Призначення
навчальної дисципліни**

Навчальна дисципліна «Географія туризму» є нормативною дисципліною професійної та практичної підготовки для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 242 „Туризм”. Програмою дисципліни «Географія туризму» передбачено системне викладення теоретичних і конструктивно-прикладних здобутків цієї галузі науки та практики територіальної організації сфери туризму в умовах нестабільної економіки України.

Комплексні туристично-географічні знання вкрай необхідні кожному працівнику сфери туризму: вони сприяють формуванню науково виважених підходів до оцінювання довкілля крізь призму розвитку туризму.

Географія туризму є основна географічна дисципліна, що інтегрує знання, вміння, навички у сфері туристичної діяльності і туристичного ресурсознавства.

ГЕОРАФІЯ ТУРИЗМУ
Нікончук Н.В.

2. Мета навчальної дисципліни	<p>Мета дисципліни “Географія туризму” — є отримання майбутніми фахівцями сфери туризму професійних знань з теорії і методології географічних досліджень та туристичного ресурсознавства, формування базового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку спеціалізованих видів туризму в регіонах та країнах світу.</p> <p>Завданням вивчення дисципліни «Географія туризму» є теоретична і практична підготовка майбутніх туризмознавців з питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● поглибити теоретичні знання та набути практичних навичок щодо оцінювання географічних особливостей процесів, пов’язаних із становленням, функціонуванням і розвитком сфери туризму, включаючи туристичну діяльність; ● висвітлювати проблеми географії туризму у своїй подальшій професійній діяльності; ● вивчити історію становлення туризму в світі та Україні; ● на основі фізичних і соціально-економічних закономірностей сформувати уявлення студентів про розвиток географії туризму; ● ознайомити студентів зі станом та особливостями туризму в Україні та за кордоном; ● виявити основні тенденції сучасного туризму і розглянути основні поняття, пов’язані з географією туризму; ● вивчити регіональні особливості сфери відпочинку. <p>Предметом вивчення дисципліни географії туризму є територіальна організація (самоорганізація) туристської діяльності людей.</p> <p>Об’єктом вивчення є поведінка людини у сфері туризму як працівника цієї сфери, так і споживача туристичних благ, що нею продукуються, рекреаційні ресурси, туристичні маршрути тощо.</p>
-------------------------------	---

ГЕОРАФІЯ ТУРИЗМУ
Нікончук Н.В.

3. Компетентності	<p>Інтегральна компетентність: <i>ІК.</i> Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів системи наук, які формують туризмознавство, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p><i>ЗК2</i> - Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності:</p> <p><i>ФК1.</i> Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.</p> <p><i>ФК2.</i> Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p><i>ФК3.</i> Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.</p> <p><i>ФК4.</i> Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.</p>
4. Заплановані результати навчальної дисципліни	<p>ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.</p> <p>ПР4. Пояснювати основи організації рекреаційно-туристичного простору.</p> <p>ПР5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.</p>

ГЕОРАФІЯ ТУРИЗМУ
Нікончук Н.В.

5. Опис навчальної дисципліни	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них:	
	- лекції	120 годин/ 4,0 кредити
	- практичні заняття	40 годин/ 1,33 кредити
	- самостійна робота	40 годин/ 1,33 кредити
	- консультації	3,2 годин/ 0,11 кредити

Календарний план*

№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		лк	пз	сам. робота

**Змістовий модуль 1.
Теоретичні основи географії туризму**

1.1	Зміст наук «Географія туризму», основні терміни і поняття «туризмології»	2	2	2
1.2	<i>Класифікація туризму.</i>	2	2	2
1.3	Поняття про туристичні ресурси та інфраструктуру туризму	2	2	2
1.4	Основи функціонування туристичного ринку	2	2	2
1.5	Туристський маршрут та туроперейтинг	2	2	2
1.6	Туризм як галузь постіндустріальної економіки	2	2	2
1.7	Туристичне районування світу	2	2	2
1.8	Класифікація та географічна оцінка туристичних ресурсів	2	2	2
1.9	Природні туристичні ресурси та їх економічна оцінка	2	2	2
1.10	Культурно-історичні, людські та інформаційні туристичні ресурси	2	2	2
Разом за змістовим модулем 1		20	20	20

**Змістовий модуль 2.
Географічна характеристика основних видів та макрорегіонів туризму**

2.1	Географічна характеристика лікувально-оздоровчого туризму	2	2	2
2.2	Географія купально-пляжного, розважального, круїзного та гірськолижного туризму	2	2	2

ГЕОРАФІЯ ТУРИЗМУ
Нікончук Н.В.

2.3	Географічна характеристика екстремального, пригодницького, дайв, та гольф-туризму	2	2	2
2.4	Географія культурно-пізнавального, подієвого, ділового, релігійного туризму та паломництва	2	2	2
2.5	Географічна характеристика міського та сільського туризму. Особливості географії екологічного туризму	2	2	2
2.6	Європейський туристичний макрорегіон	2	2	2
2.7	Близькосхідний туристичний макрорегіон	2	2	2
2.8	Південно-Азійський та Азійсько-Тихоокеанський туристичні макрорегіони	2	2	2
2.9	Африканський туристичний макрорегіон	2	2	2
2.10	Американський туристичний макрорегіон	2	2	2
Разом за змістовим модулем 2		20	20	20
Всього		40	40	40

*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу

6. Порядок та критерії оцінювання	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті, Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті.</p> <p>Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється у вигляді атестацій, які проводяться за результатами обов'язкових контрольних заходів, що передбачені навчальною програмою: виконання лабораторних робіт, тестування, проведення опитування, виконання індивідуальних розрахунково-графічних робіт, підготовка рефератів та презентацій по окремим темам, науково-дослідна робота. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за рейтинговою системою балів.</p>
--	--

ГЕОРАФІЯ ТУРИЗМУ
Нікончук Н.В.

	<p>Підсумковий контроль здобувачів вищої освіти здійснюється у вигляді заліку, що складається в кінці семестру. Здобувачі вищої освіти, які своєчасно виконали всі завдання, передбачені навчальним планом дисципліни, та набрали не менше 60 балів отримують залік автоматично з відповідно набраною кількістю балів за семestr. Підсумковий контроль виконується згідно шкали оцінювання.</p> <p>У випадку пропущених занять здобувачі вищої освіти повинні їх відпрацювати та виконати навчальний план з дисципліни. Для можливості отримання необхідної кількості балів розроблено індивідуальні розрахункові завдання по кожній з тем дисципліни та тести в системі дистанційного навчання MOODLE.</p>
--	---

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
		min	max	min	max
Модульна контрольна робота (тести)	3	2	4	6	12
Індивідуальна робота	2	2	3	4	6
Доповідь з мультимедійною презентацією	9	2	3	18	27
Складання туристичного маршруту	5	1	2	5	10
Звіт	1	1	5	1	5
екзамен	x			24	40
Разом по дисципліні				60	100

Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	5 (відмінно)
82 - 89	B	4 (добре)
75 - 81	C	4 (добре)
64 - 74	D	3 (задовільно)
60 - 63	E	3 (задовільно)
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання

ГЕОРАФІЯ ТУРИЗМУ
Нікончук Н.В.

		2 (нездовільно)*
0 - 34	F	не зараховано з можливістю повторного складання
7. Політика курсу		<p style="text-align: center;">2 (нездовільно)*</p> <p>Політика курсу визначається системою вимог, які викладач пред'являє до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни та ґрунтуються на засадах академічної добродетелі.</p> <p>Дотримувається етики поведінки, яка прописана у Кодексі академічної добродетелі у Миколаївському національному аграрному університеті. Пропущені заняття відпрацьовувати відповідно затвердженого графіку консультацій. Академічна недобродетальність є несумісними з принципами викладання курсу, з чим здобувачі вищої освіти ознайомлюються під час першого заняття.</p> <p>Основні принципи проведення занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; - усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; - різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайшире розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; - курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; - протягом усього курсу активно розвивається автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково.

ГЕОРАФІЯ ТУРИЗМУ
Нікончук Н.В.

8. Інформаційні джерела	<p style="text-align: center;">Базова література</p> <p>1. Про туризм: проект Закону України від 10.04.2019 №10216 «Про внесення змін в Закон України відносно удосконалення поняттійного апарату в туристичній сфері і лібералізації туристичної діяльності». Київ, 2019.</p> <p>2. Доценко А. Географія туризму: навч. посіб. К.: Університет «Україна», 2020. 177 с.</p> <p>3. Мальська М.П., Паньків Н.М., Ховалко А.Б. Світовий досвід розвитку туризму: навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 244 с.</p> <p>4. Географія внутрішнього туризму: метод. рек. до аудитор. та самост. роботи магістрантів, які навчаються за спец. 106. Географія за освітньо-професійною програмою «Географія рекреації та туризму»/ уклад. Н.В. Гусєва. Харків, 2018. – 101с.</p> <p>5. Кобченко Ю.Ф. Географія туризму: навч. посіб. Харків: ХНТУСГ, 2020. 117 с.</p> <p>6. Ковешников В.С. Ліфіренко О.С., Стукальська Н.М. Інноваційні види туризму. <i>Економічна наука. Інвестиції: практика та досвід</i>. 2016. № 4. С. 38–44.</p> <p>7. Корж Н.В., Басюк Д.І. Управління туристичними дестинаціями: підручник. Вінниця, 2017. 322 с.</p> <p>8. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону: монографія / за заг. ред. В.Г. Герасименка. Одеса: ОНЕУ, 2016. – 262 с.</p> <p>9. Немець Л.М. Сегіда К.Ю., Гусєва Н.В. Основи соціальної географії: навч. посіб. Харків, 2016. 235с.</p> <p>10. Павлюк С.І., Нікончук Н.В. Світовий та вітчизняний досвід організації активного туризму. <i>Modern Economics</i>. 2021. №28. С. 100-106.</p> <p>11. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу: навч. посіб. Ніжин: вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 335 с.</p> <p style="text-align: center;">Допоміжна література</p> <p>1. Алієна-Барановська В.М. Міжнародний туризм: навч. посіб. довідн. Київ : Центр навч. л-ри, 2013. 344 с.</p> <p>2. Безуглий В. В. Регіональна економічна і соціальна географія світу: навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 688 с.</p> <p>3. Казмирчук М., Павленко С. Проблема оцінки та використання пам'яток в туризмі. <i>Етнічна історія народів Європи</i>. Вип. 48. Київ, 2016. С. 97–102.</p>
--------------------------------	--

ГЕОРАФІЯ ТУРИЗМУ
Нікончук Н.В.

4. Талалай В.В. Сучасний стан та перспективи розвитку туристичної галузі в Україні. Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. *Інновації та науковий потенціал світу*, м. Київ, 2016. Вінниця: Діло, 2016. – С. 18–20.

5. Тодоров В.І., Бойченко Д.О. Історико-географічні особливості розвитку гірськолижного туризму в Україні / Наук. вісн. Ізмаїл. гуманіт. ун-ту. Серія «Історичні науки». 2016.– Вип. 34. С. 131–137.

6. Стецько Н. Концептуальні засади розвитку етнофестивального туризму України. *Рекреаційна географія і туризм*: наук. зап., 2016. – №2.

Інформаційні ресурси (рекомендовані сайти):

1. Про туризм: проект Закону України. [Електронний ресурс] URL: http://tourlib.net/books_ukr
2. Отчеты Всемирной туристической организации UNWTO. Tourism Highlights [Електронный ресурс] – URL : <http://tourlib.net/wto.htm>.
3. Александрова А.Ю. Теоретические основы географии туризма: [Електронный ресурс]. – URL : <http://www.sgu.ru/faculties/historical/sc.publication/tourism/docs/02.pdf>
4. Офіційний сайт Державного комітету статистики України Державної служби туризму і курортів: [Електронний ресурс]. – URL : www.ukrstat.gov.ua.
5. Офіційний сайт Державного агентства з туризму і курортів України: [Електронний ресурс]. – URL : www.tourism.gov.ua.
6. Офіційний сайт ЮНЕСКО. Список об'єктів всесвітнього спадщини [Електронний ресурс]. – URL : <http://whc.unesco.org/pg.cfm?cid=31>
7. Офіційний сайт компанії "Амадеус Україна". – URL :<http://www.amadeus.net.ua/rus/amadeusua.htm>.
8. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. – URL : www.mfa.gov.ua/mfa/ua/publication/content/1865.htm.
9. MasterCard 2016. Global Destination Cities Index 2016. [Електронний ресурс] URL : http://newsroom.mastercard.com/wp_content/uploads/2016/09/_Final_Global_Destination-Cities-Index-Report.pdf.
10. Програма TACIS. – URL : http://www.technosoft.kiev.ua/ist/prog_tacis.html.

ГЕОРАФІЯ ТУРИЗМУ
Нікончук Н.В.

	<p>11. Туристичний портал. – URL : http://www.tour.com.ua.</p> <p>12. Стратегія сталого розвитку туризму і курортів України (проект) [Електронний ресурс]. – URL : http://www.vincult.org.ua.</p> <p>13. International Recommendations for Tourism Statistics 2008 (IRTS 2008):[Електронний ресурс]. – URL :http://statistics.unwto.org/en/content/conceptual-framework-tourism-statistics-international-recommendations-tourism-statistics-200</p> <p>14. Tourism. – Access mode :http://en.wikipedia.org/wiki/Tourism</p> <p>15. World Economic Forum [Electronic resource]. – Access mode :www3.weforum.org//WEF_GCR_TravelTourism_Index_RankingAndComparison_2009.pdf.</p> <p>16. World Tourism [Electronic resource]. – Access mode: www.world-tourism.org.</p>
9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами	Для навчання осіб з особливими освітніми потребами застосовуються види та форми здобуття освіти, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості. Передбачено використання індивідуальної форми навчання для здобувачів за допомогою дистанційної системи Moodle МНАУ (https://moodle.mnau.edu.ua/)
10. Доступ до матеріалів навчання	Робоча програма дисципліни https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2772 , її силабус та навчально-методичний комплекс дисципліни з необхідним його наповненням розташовано на офіційному сайті Миколаївського національного аграрного університету (https://www.mnau.edu.ua).

Силабус навчальної дисципліни розробив:

доцент кафедри виноградарства та
плодовоочівництва

(підпис)

Н.В. Нікончук